

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.997/2014/8/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Maschefszy Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Maschefszy Etele ügyvéd) által képviselt **felperes neve (felperes címe)** felperesnek - a dr. **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **alperes neve (alperes címe)** alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2014. április 14. napján meghozott 8.P.25.020/2013/9. számú ítélete ellen a felperes 11. és 13. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 150.000 (százötvenezer) forint másodfokú perköltséget és az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében kérte, hogy a bíróság a Ptk. 349. és 339. §-a alapján kötelezze az alperest 2.798.156.000 forint kártérítés és járulékai megfizetésére, mert az alperes jogelődje (továbbiakban: alperes) jogszabálysértő határozatával a pénzügyi tevékenység végzésére vonatkozó engedélyét visszavonta, és ezzel a működését lehetetlenné tette.

Az alperes ellenkérelme a per részbeni megszüntetésére és a kereset elutasítására irányult. A kereset jogalapját és összegét egyaránt vitatta.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 forint perköltséget.

Ítéletének jogi indokolásában idézte az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 339. § (1), a 349. § (1) bekezdését, valamint az 1999. évi CXXIV. törvény (Psztv.) 4. § (6) bekezdését. Elsődlegesen vizsgálta a sérelmezett alperesi magatartás jogellenességét. E körben rögzítette, hogy az alperes határozatának bírósági felülvizsgálata során mind az első, mind a másodfokú bíróság egyezően foglalt állást abban a kérdésben, hogy az alperes a felperes prudens működésének teljes hiányában a felperes engedélyének visszavonására a Hpt. 29. § (1) bekezdés e) pontja alapján köteles volt, az erről rendelkező határozata a mérlegelési kötelezettség körén kívül esett. A Hpt. 29. § (1) bekezdés e) pontját, a 151. § (1), (2) és (3) bekezdését, valamint a Psztv. 11/S. § (1) és (4) bekezdését idézve az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a Legfelsőbb Bíróság az alperes és a megelőző bírói fórumok értelmezésétől eltérően helyezkedett arra az álláspontra, hogy az engedély visszavonása nem következik kógens módon a prudencia hiányából, erről mérlegeléssel kell döntenie a Psztv. 11/S. §-a

szerinti szempontok alkalmazásával. Arra a következtetésre, hogy az alperes határozata nem felel meg a mérlegelési jogkörben hozott határozatok kritériumainak - mely nem feltétlenül jelenti a mérlegelés teljes hiányát - a Legfelsőbb Bíróság a korábbi bírósági fórumoktól részben eltérő, részben a mérlegelés szempontjait is új vetületbe helyező jogértelmezése vezetett, így nem vált nyilvánvalóvá olyan alperesi magatartás, amely a kártérítési felelősség szempontjából jogellenesként értékelhető. A bírói gyakorlat szerint a jogalkalmazó szerv felelősségét csak a kirívóan súlyos jogalkalmazási és jogértelmezési tévedés alapozza meg. A jogalkalmazó szerv felelősség alóli mentesülését eredményezi, ha az ügyben megállapított tényállás az alkalmazandó jogszabály többféle értelmezését veti fel. Az a tény, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Hpt. 29. § (1) bekezdés e) pontja alkalmazása körében eltérő álláspontra helyezkedett, nem jelentheti azt, hogy az alperes álláspontját tükröző határozat kirívóan durva, nyilvánvalóan helytelen megközelítésen alapul. Ezt támasztja alá, hogy a határozat bírósági felülvizsgálata során mind az első-, mind pedig a másodfokú bíróság az alperesi jogelőddel egyezően foglalt állást, továbbá hogy a Hpt. 29. § (1) bekezdés e) pontja mérlegelési tevékenységre egyáltalán nem utal, e fogalmat nem is használja. Az alperes határozatának hatályon kívül helyezése önmagában nem utal a közigazgatási hatóság eljárásának Ptk. 349. §-a szerint értelmezhető jogellenességére, de a felülvizsgálati eljárásban született ítélet sem tartalmaz olyan egyértelmű, az eljárás nyilvánvaló és súlyos hibájára utaló megállapítást, illetve jogszabálysértést, mely a felelősség irányába mutatna. Mindemellett a sérelmezett határozat - miután a mérlegelési tevékenységet összegezte - az alkalmazott jogszabályok között feltüntette a Psztv. 11/S. §-át és a Hpt. 151. § rendelkezését is, melynek ténye a Legfelsőbb Bíróság által kifejtett, a mérlegelési folyamat követelményei és a valójában lefolytatott eljárás közötti különbséget árnyalja. Az elsőfokú bíróság az alperes időelőttiségre alapított permegszüntetési kérelmét elutasította, a felperes által indítványozott bizonyítási indítványok teljesítését pedig szükségtelennek ítélte.

A felperes a fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének teljesítését, amennyiben pedig az eljárás lényeges szabályainak megsértése, vagy a bizonyítás nagy terjedelmű kiegészítése miatt szükséges, az ítélet hatályon kívül helyezését és annak elrendelését kérte, hogy a pert az elsőfokú bíróság másik tanácsa tárgyalja.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság téves jogértelmezése folytán jogszabálysértő ítéletet hozott, és az indokolási kötelezettségének sem tett eleget. Fenntartotta, hogy a kártérítés valamennyi különös (Ptk. 349. § (1) bekezdés, Psztv. 46. § (3) bekezdés) és általános (Ptk. 339. §) feltétele fennáll. Az alperes a határozata jogellenességét nem vitatta. A határozat kirívó jogellenességét a Legfelsőbb Bíróság hivatkozott felülvizsgálati ítélete megállapította, az alperes jogellenes határozata közvetlen kiváltotta a kárt, hiszen a felperes a tevékenységét engedély nélkül nem folytathatta tovább. A határozat lényegében a kézbesítéssel végrehajtásra került. Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság ítélete rögzítette, hogy egyszerű nyelvtani értelmezés szerint, bárki számára nyilvánvalóan az alperesnek a jogszabályban meghatározott szempontrendszer szerint mérlegelnie kellett volna. Idézte a Legfelsőbb Bíróság ítéletének erről szóló részeit. Állította, hogy a Legfelsőbb Bíróság ítélete egyértelműen rámutatott: az alperes súlyos érdemi és nem alaki jogsértést követett el, amikor a jogszabálynak való megfelelés ellenőrzése során a törvény egyértelmű nyelvtani értelmezéssel megállapítható előírását megsértve, a mérlegelési kötelezettségét figyelmen kívül hagyva visszavonta a felperes engedélyét. Álláspontja szerint az alperes magatartásának az elsőfokú bíróság által sem vitatott jogellenességét kirívóvá teszi, hogy éppen az a szerv követte el a jogsértést, melynek feladata az általa felügyelt intézmények jogkövető magatartásának ellenőrzése és a jogszabályok betartatása volt. Továbbá, hogy az alperes a törvény előírásával szembe helyezkedve egyáltalán nem mérlegelt, emellett mindent megtett a felperes megsemmisítéséért. A cégbíróságot és a Zrt.-t a határozatáról azonnal értesítette, az engedély visszavonását azonnal közzétette, és a vezetőkkel szemben büntetőeljárást kezdeményezett. Kirívóan súlyossá teszi a

jogsértést az is, hogy az alperes a pénzügyi vállalkozásokkal szemben olyan előírások alkalmazását várta el kötelezően, amelyek a jogalkotói szándék szerint nem vonatkoztak pénzügyi vállalkozásokra, a jogszabály személyi hatálya ugyanis azokra nem terjed ki. Ez az indok a Legfelsőbb Bíróság hivatkozott ítéletében is szerepelt. A kirívó jogsértést támasztja alá, hogy a megismételt eljárásban az alperes az alkalmazható jogkövetkezmények közül a legenyhébbet választotta. Sérrelmezte, hogy az elsőfokú ítélet a jogellenesség nem kirívó jellegét, illetve a felróhatóság hiányát összemosta. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása ezen túl is ellentmondó és következetlen, ellentmond a jogszabályoknak, és szembe helyezkedik a Legfelsőbb Bíróság álláspontjával is. Az ítélet indokolásából nem állapítható meg, hogy az elsőfokú bíróság mire alapozva utasította el a keresetét, és nem adta indokát annak sem, hogy a bizonyítási indítványok teljesítését miért ítélte szükségtelennek.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Kiemelte, hogy a felperes fellebbezésében hivatkozott eljárások nem képezik a jelen per tárgyát, és a Legfelsőbb Bíróság ítélete sem köti a jelen per bíróságát. Előadta, hogy a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati ítélete nem a hivatkozott közigazgatási döntés érdemi, anyagi jogi jogellenességét állapította meg, a határozatot nem változtatta meg, új eljárásra utasítás nélküli hatályon kívül helyezésről sem rendelkezett. A Legfelsőbb Bíróság az alperes joggyakorlatával és jogértelmezésével, valamint az elsőfokú bíróság és az ítélőtábla joggyakorlatával és jogértelmezésével szemben az alperes határozatát mérlegelési jogkörben hozott határozatként határozta meg, és ennek megfelelően új eljárás lefolytatására kötelezte a felügyeleti hatóságot. Állította, hogy a felperes kárát nem az ő határozata okozta. Intézkedéseire a felperes jogsértő magatartása miatt került sor, így a felperes károsodásának legközvetlenebb oka a felperes korabeli jogellenes működése. A megismételt közigazgatási eljárás során azért alkalmazott más jogkövetkezményt, mert a felperes aktuális megváltozott körülményeit kellett vizsgálnia. A megismételt eljárásban hozott határozatának indokolása ezt pontosan tartalmazza. Álláspontja szerint a Legfelsőbb Bíróság a korábbi bírói gyakorlattól eltérő jogértelmezéssel hozta meg határozatát. Rámutatott, hogy a magánjogi jogellenesség csak akkor állna fenn, ha a jogszabálysértés kirívó lenne. A Legfelsőbb Bíróság ítéletéből és ítéleti indokolásának szóhasználatából is („a Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint”) egyértelműen az következik, hogy a Legfelsőbb Bíróság nem nyilvánvaló és magától értetődő jogértelmezés alapján hozta meg a döntését.

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt az 1952. évi III. törvény (Pp.) 228. § (4) bekezdése szerint fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért az elsőfokú ítéletet a másodfokú bíróság egészében bírálta felül.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a per eldöntéséhez szükséges mértékben lefolytatta. A tényállást a bizonyítási eljárásnak megfelelően, helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott. A másodfokú bíróság az érdemi döntés indaival is egyetértett, ezért azokra megismétlésük nélkül, a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján csupán visszautal. Az elsőfokú bíróság indokolását csak a fellebbezésre tekintettel egészíti ki a következőkkel.

Az alperes a keresettel szemben több irányú védekezést terjesztett elő. Elsődlegesként megjelölt védekezése szerint a téves jogértelmezés önmagában kártérítési felelősség alapjául nem szolgálhat.

A közhatalmi szervek eljárásuk során törvényi felhatalmazás alapján mérlegelik a bizonyítékokat és értelmezik a jogszabályokat. A jogértelmezés többértű, összetett logikai folyamat, melynek különböző módszereihez különböző eredmények kapcsolódhatnak. A közhatalom gyakorlásához rendelt eljárási garanciák - elsősorban a jogorvoslat lehetősége - nyújt megfelelő biztosítékot arra, hogy a végső döntés az anyagi és eljárási jogszabályoknak mindenben megfeleljen. Ez azonban a jogalkalmazói tevékenység sajátosságaiból adódóan a jogalkalmazás minden szintjén maradéktalanul nem valósulhat meg. E hiányosság kártérítési felelősséget azonban csak abban az esetben eredményez, ha a helytelen jogértelmezés a közigazgatási szervnek felróható. A felróhatóság pedig azt jelenti, hogy a közigazgatási szerv végső döntéstől eltérő jogértelmezése kirívóan súlyos, nyilvánvalóan helytelen jogértelmezés eredménye.

A Legfelsőbb Bíróság közigazgatási perben hozott ítéleti döntése a kártérítési per polgári bíróságát annyiban köti, hogy a polgári bíróság a másik jogban hozott döntés megalapozottságának ellenőrzésére nem jogosult, ennek következtében a Legfelsőbb Bíróság által a közigazgatási perben megállapított jogsértést nem bírálhatja felül. Felhatalmazása a kártérítési perben arra terjed ki, hogy a már megállapított jogsértés felróhatóságáról határozzon.

A Legfelsőbb Bíróság a közigazgatási eljárás során igénybe vett rendkívüli jogorvoslat legmagasabb szintjén - felülvizsgálati eljárásban - jutott arra a következtetésre, hogy az alperes perbeli határozata a Pp. 339/B. §-ának megsértése miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan. Ítéletének indoklásában egyértelműen rögzítette, hogy e döntéséhez az alperes eltérő jogszabály-értelmezése vezetett. Az ítélet szóhasználata - ahogyan erre az alperes a fellebbezési ellenkérelmében is utalt - kifejezetten megerősíti az eltérő jogértelmezés lehetőségét. Az ítéletábrán az alperes jogértelmezésével egyező korábbi gyakorlata, valamint a közigazgatási perben ítélező első- és másodfokú bíróság alperessel egyező jogértelmezése már önmagában bizonyította, hogy az alperes határozatának meghozatala során kirívó hibát nem vétett.

Az alperes a felperes működésének hiányait és hibáit, valamint azok súlyát mérlegelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes nem felelt meg a prudens működésre vonatkozó, a Hpt.-ben és más jogszabályokban előírt feltételeknek. A prudens működés teljes hiánya pedig az alperes és a közigazgatási perben eljáró első- és másodfokú bíróság szerint csak a Hpt. 29. § (1) bekezdés e) pontjában előírt jogkövetkezménynek, az engedély visszavonásának alkalmazását eredményezhette.

A Hpt. 151. § (1) és (3) bekezdése az intézkedés és a kivételes intézkedés meghozatalát nem a prudens működés teljes hiányához, hanem az arra vonatkozó jogszabályok különböző súlyú megsértéséhez rendeli, ezért az az értelmezés, miszerint a prudencia teljes hiánya az engedély visszavonásának mérlegelés nélküli alkalmazását indokolja, okszerűtlennek és logikátlanak nem tekinthető. A jogszabály logikai értelmezése alátámasztja azt az alperesi következtetést, amely egyéb mérlegelendő szempontok figyelembevételével nélkül pusztán a prudencia sérelmének a mértékéhez - teljes hiányához - igazítja az alkalmazandó szankció súlyát.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a nyelvtani módszertől és a Legfelsőbb Bíróság utóbb kialakított jogszabály-értelmezésétől való eltérés, kirívó értelmezési hibának nem tekinthető, az az alperes mint jogalkalmazó szerv kártérítési felelősségének alapjául nem szolgálhatott.

A felperes fellebbezésének a kirívó jogellenesség körében előadott további érvelése nem a kereset alapjává tett alperesi magatartáshoz, az engedély visszavonásáról hozott döntéshez kapcsolódott. A felperes arra való hivatkozása pedig, hogy a megismételt eljárásban hozott alperesi határozat a

legenyhébb intézkedés alkalmazására tekintettel bizonyította az alperes korábbi határozatának kirívó jogellenességét, azért volt alaptalan, mert e határozat az alaphatározatban megállapított jogsértések korábbi fennálltát rögzítette, és kizárólag az azóta megtett felperesi intézkedések miatt rendelkezett eltérő jogkövetkezmény alkalmazásáról (JÉ-I-168/2012. számú határozat indokolása).

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, eljárása a Polgári perrendtartás rendelkezéseinek megfelelt, ezért sem a Pp. 252. § (2), sem a (3) bekezdése alapján nem volt helye az ítélet hatályon kívül helyezésének.

A Fővárosi Ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése sikertelen volt, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 239. §-a és a 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes jogi képviselővel felmerült másodfokú perköltség megfizetésére. Az alperest képviselő jogtanácsos munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (5) bekezdése alapján - a (6) bekezdésre figyelemmel az elvégzett munkával arányban álló összegben - állapította meg. A per tárgya folytán a felperest megillető illetékfeljegyzési jogra tekintettel /1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés g) pont/ a fellebbezési illeték megfizetéséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2015. október 29.

Dr. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.. Czifra Veronika s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.997/2014/9.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Maschefszy Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe.**, ügyintéző: dr. Maschefszy Etele ügyvéd) által képviselt **felperes neve. (felperes címe)** felperesnek - a dr. **jogtanácsos neve** jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen **közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése** iránt indult perében meghozta a következő

v é g z é s t :

A Fővárosi Ítéltábla a 8/I. szám alatt kihirdetett és a 8/II. szám alatt írásba foglalt másodfokú ítélet rendelkező részének illetékfizetésre kötelező rendelkezését úgy javítja ki, hogy a 2.500.000 (kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket a felperes viseli.

A végzés ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Kúriához címezve a Fővárosi Ítéltáblánál kell 3 példányban benyújtani.

I n d o k o l á s

A felperes illetékfeljegyzési jog ellenére a fellebbezését annak eredeti példánya szerint az adóhatósághoz illeték kiszabására benyújtotta. A Fővárosi Ítéltábla ezért másodfokú ítéletének a fellebbezési illeték lerovására kötelező rendelkezését a Pp. 224. §-ának (1) bekezdése alapján, hivatalból kijavította.

A végzés elleni fellebbezési jogot a Pp. 224. §-ának (4) bekezdése biztosítja.

, 2015. október 29.

. Höbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
előadó bíró

Dr. Czifra Veronika s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

